

Ikt.sz.: RE/81-5/2012

RE-1/2012. sz. ülés
(RE-6/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Foglalkoztatási és munkaügyi bizottsága**
Rehabilitációs albizottságának
2012. július 2-án, hétfőn 8 óra 5 perckor
a Képviselői Irodaház 128. számú tanácstermében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>2012. évi munkaterv megvitatása és elfogadása</i>	5
<i>Az Emberi Erőforrások Minisztériuma tájékoztatója az új foglalkoztatási támogatásról szóló rendelettervezetéről</i>	6
<i>Dávid István tájékoztatója</i>	6
<i>Hozzászólások</i>	11
<i>Tájékoztató a megváltozott munkaképességűek egészségügyi felülvizsgálatáról, a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal új komplex minősítési rendszer tapasztalatairól</i>	17
<i>Kérdések</i>	19
<i>További kérdések</i>	20

Napirendi javaslat

1. 2012. évi munkaterv megvitatása és elfogadása

2. Tájékoztató a megváltozott munkaképességek egészségügyi felülvizsgálatáról, a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal új komplex minősítési rendszer tapasztalatairól

Előadó: dr. Pósfai Gábor főigazgató, Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal

3. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma tájékoztatója az új foglalkoztatási támogatásról szóló rendeletervezetéről

Előadó: Dávid István főosztályvezető, Emberi Erőforrások Minisztériuma

4. Egyebek

Az ülés résztvevői
Az albizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Szél Bernadett** (LMP), az albizottság elnöke
Karvalics Ottó (KDNP) alelnök
Kara Ákos (Fidesz)
Nagy István (Fidesz)
Bertha Szilvia (Jobbik)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Pósfai Gábor főigazgató (Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal)
Nagy Géza elnök (Ability Park Egyesület)
Dávid István osztályvezeő (Emberi Erőforrások Minisztériuma)
Scharle Ágota ügyvezeő (Budapest Intézet)
Balogh Zoltán elnök (VSZOSZ)
Zalabai Péterné (Motivációs Alapítvány)
Dr. Ozvári Lukács Ádám jogi képviselő (Motivációs Alapítvány)

(Az ülés kezdetének időpontja: 8 óra 5 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. SZÉL BERNADETT (LMP), az albizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Tisztelettel köszöntök mindenkit. Nem nagyon húzom az időt, mert 9 óra 30 perckor a következő ülés kezdődik itt a teremben, és nagyon érdekes és értékes napirendet sikerült mára összeállítanunk, és azt szeretném, hogyha lenne idő arra, hogy alaposan megbeszéljük az ehhez kapcsolódó felvezetéseket, illetve véleményeket. Külön tisztelettel köszöntöm Dávid István urat és Pósfai Gábor urat, de ő még jelenleg nincs bent, de állítólag már itt van az épületben. Illetve, hogyha itt vannak a minisztérium képviselői vagy az NRSZH-ből képviselőket is külön tisztelettel köszöntöm.

Az első dolgom levelező elnökként az, hogy megállapítsam, hogy határozatképesek vagyunk-e. Úgy tudom, hogy igen, Bertha Szilvia képviselőtársam és alelnök úr is jelen van, úgyhogy határozatképesek vagyunk. Szeretném, hogyha a napirendről szavaznánk első körben. Kérem képviselőtársaimat, hogy a mai napirendi javaslatot vitassuk meg, illetve fogadjuk el.

Az első napirendi pont a 2012. évi munkaterv megvitatása és elfogadása. A második Tájékoztató a megváltozott munkaképességek egészségügyi felülvizsgálatáról, az NRSZH új komplex minősítési rendszer tapasztalatairól Pósfai Gábor főigazgató úr előadásában, vagy hogyha máshogy adódik az Emberi Erőforrások Minisztériuma tájékoztatója az új foglalkoztatási támogatásról szóló rendelettervezetről, Dávid István főosztályvezető úr előadásában, illetve az egyebek. Hogyha ez mindenki számára megfelelő, akkor azt javasolnám, hogy cseréljük meg a 2. és a 3. napirendi pontot, merthogy Dávid István úr már a körünkben van. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy így támogatják-e ezt. *(Szavazás.)* Egyhangúlag támogattuk. Köszönöm szépen.

2012. évi munkaterv megvitatása és elfogadása

Az első napirendi pontunkra térünk rá. Hát jelenleg a rendkívüli ülészakban tartunk, és itt kezdeményeztem ezt az albizottsági ülést, és mivel csak egyetlen ülésre kerül sor az ülészakban, tulajdonképpen a munkatervünk ennek az ülésnek a napirendje elfogadása. Kérem képviselőtársaimat, hogy szavazzunk arról, hogy ez legyen a munkatervünk. *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy egyhangú. Köszönöm szépen.

Most újra köszöntöm Dávid István urat, és külön köszönöm, hogy ismét eljött, hiszen a múltkor Foglalkoztatási bizottsági ülésen már beszámolt az új foglalkoztatási rehabilitációs rendszeréről. Mivel már a múltkor hosszabban beszélt a szakigazgatási szervekről, az általuk nyújtott szolgáltatásokról, most arra kérném fel, hogy a rendszer változásaira tekintettel mutassa be ezt a rendszert. Külön érdekes, hogy május 31-ig lehetett véleményezni a támogatási rendelettervezetet a kormány honlapján, ami teljes mértékben átalakítaná az eddigi támogatások rendszerét, és úgy olvastuk, hogy ez július 1-jén lépne hatályba. Ez az új rendelet. Láthatóan ennek most nincsen még nyoma, ezért kérem, hogy Dávid úr számoljon be egyrészt a rendelet főbb pontjairól, arról, hogy milyen egyeztetések estek meg, mit sikerült a civilek tapasztalataiból, javaslataiból beépíteni, és kérdezném azt is, hogy mikor várható, hogy ez a rendelet a Közlönyben így meg fog jelenni. Nem is húzom tovább az időt, átadom a szót a főosztályvezető úrnak.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma tájékoztatója az új foglalkoztatási támogatásról szóló rendelettervezetéről

Dávid István tájékoztatója

DÁVID ISTVÁN (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Bizottság! Köszönöm szépen a meghívást. A Foglalkoztatási bizottság ülésén az elnök úr hiányolta a Power-Point előadást, úgyhogy ezt most pótoljuk. Először a kérdésekre gyorsan válaszolnék.

A július 3-4-i kormányülés tárgyalja ezt az anyagot, a közigazgatási államtitkári értekezlet két körben is egyeztetett, tárgyalta, visszaadta javításra, a második körben elfogadta, illetve az NGM-mel és NFM-mel voltak olyan fölvetett kérdések, amikre sikerült választ találnunk. Az egyik kérdést a támogatásokat vizsgáló iroda fogalmazta meg, és egy brüsszeli véleményt kért hozzá. Szerencsére két nap alatt sikerült megszerezni, és azt az elképzelést, amit mi leírtunk, azt elfogadtatták, vita nélkül tud menni a kormányülésre, a 3-4-i ülés napirendjén van.

A másik kérdés, hogy hogy sikerültek az egyeztetések, milyen egyeztetések voltak, és ezek milyen hatással voltak erre az anyagra. Azt tudom mondani, hogy több mint 40 szervezet jelezte, hogy van észrevétele. Amikor a honlapra kikerült, akkor én személyesen több szervezetnek megküldtem egyébként, hogy véletlenül se történjen meg az, hogy nem veszik észre, és már a hétvégén is tudjanak rajta dolgozni. Azok a nagy érdekképviseleti szervezetekkel, akik a legtöbb embert foglalkoztatják, velük külön leültünk, és egyeztetünk az ő véleményüket, részvételeiket beleírták a jogszabályba az észrevételeiket. Ezek több napos egyeztetések voltak, és azt mondhatom, hogy mintegy 35 ponton fogadtuk el a javaslatokat, ami most jelenleg a kormány előtt van, azok nagy része olyan, amit a szervezetek kifogásoltak, illetve határidők és különbözőfeltételeknek a testre szabását kérte tőlünk. Én mielőtt még a Power-Pointot elkezdeném, arról szeretnék beszámolni tényleg két mondatban, hogy miért is volt szükség ennek az új jogszabálynak az elkészítésére. Ez tényleg egy nagyon cizellált és bonyolult rendszer, három mondatban el fogom intézni, ezért mindenkiől elnézést kérek, de fontos, hogy megértsük, hogy miért kellett ezt a rendszert megcsinálni.

2006-ban nagyon sok új szabály jött, és ezek a szabályok összességében azt mondhatom, hogy a fogyatékos és megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatását megnövelték, tehát nagyon sok ember került be ebbe a rendszerbe, majd 2009-ben ez az úgynevezett felülől nyitott, normatív jellegű rendszer - a bértámogatásra gondolok - befagyasztásra került, és gyakorlatilag 2009 óta egy olyan rendszer van, amiben nagyon sokan bent vannak, nagyon sokan kint maradtak, és ebben nem történt változás. Valamint még egy fontos támadási pont volt, ami azt gondolom, elég jogos volt, hogy a szervezetekhez kapcsolt támogatás, bizonyos szervezetek kevesebb támogatást kaptak, holott ugyanolyan embert foglalkoztattak. Tehát egy olyan struktúra alakult ki, ami tarthatatlan volt finanszírozásában és logikájában is.

Az a jogszabály, amit mi most csinálunk, az egy utolsó eleme tulajdonképpen egy rendszer átalakításának, és én szeretném is önöknek bemutatni, hogy melyek azok a jogszabályok, amik ezt a rendszert képezik. Azt már elmondtam a múltkor is, de szeretném még egyszer kihangsúlyozni, hogy itt arról van szó, hogy ezt a szabályozást egy törvényi felhatalmazás keretében tudjuk végezni, és ennek a szabályozásnak tulajdonképpen a törvényi felhatalmazást követően egymásra épülő módon kellett megtörténnie. Ez 2011. december 29-én került az Országgyűlés által elfogadásra, az a CXC. törvény, és ehhez képest történt meg ez alatt a félév alatt az összes jogszabály egymást követő elfogadása. Látjuk, csak tényleg nagyon röviden, hogy az ellátási szabályok kialakultak, ez a 325. kormányrendelet, egy kormányhatározat született arról, hogy létre kell hozni a rehabilitációs hatóságot, a 7/2012-es NEFMI-rendelet a komplex műsorszerűsítésre vonatkozó szabályokat alkotta meg, a 8/2012-es a

foglalkozási rehabilitációs szakértőket, akiknek szerepe lehet ebben a komplex minősítésben, valamint a '95/2012-es a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal, illetve a szakmai irányításhoz tartozó rehabilitációs szakigazgatási szerveket hozta létre.

Azért fontos ezt így látni, merthogy ezek a szakigazgatási szervek fogják tulajdonképpen a foglalkozási rehabilitációt szakmailag irányítani, ők lesznek a felelősök azért, hogy a szakmai tevékenységek minősége is más legyen, mint ami jelenleg volt.

Ezek a készülőben lévő jogszabályok. Az egyik a rehabilitációs kártya, jelen pillanatban még készülőben van, az akkreditációról és a támogatási szabályokról. Erre mondtam, hogy ez a július 3-4-i kormányülés előtt lévő, illetve a TÁMOP 1.1.1. program, ami közel 11,7 milliárdos program. A Nemzetgazdasági Minisztérium tevékenységébe tartoznak az 1-es prioritások, ezt a minisztériumunk átvette, és ezért szükséges még egy rendelet, hogy a Nemzeti Rehabilitációs Szociális Hivatal végrehajtásában ez a dolog megtörténhessen.

Amit szintén elmondtam, és nyilván itt sokan vannak, akik már az elő előadást is meghallgatták, amit a Foglalkoztatási bizottságban mondtam, és lesznek olyanok, akik nem, ezért, akik már hallották, azoktól elnézést kérek, de fontos, hogy lássuk, hogy itt egy európai rendelet, a 800/2008-as EK-rendelet volt az, aminek a szabályait alapul véve készítettük el ezt a jogszabályt. Azt gondolom, hogy nem is tehattünk mást. Ez a 800-as EK-rendelet határozza meg azt tulajdonképpen, hogy milyen támogatásokat, kedvezményeket lehet bárkinek is adni. Itt az utolsó sorban látjuk ezt, a létszám nettó növekedését eredményezi sort, ez volt az a kérdés, amiről a támogatásokat vizsgáló iroda azt feltételezte, hogy talán lehet, hogy nem is lehet támogatást adni semmilyen szervezetnek, aki foglalkoztat, hanem csak annak lehet, aki foglalkoztat, és a létszáma a támogatás következtében növekszik, mi pedig azt mondtuk, hogy azért valószínűtlen, hogy helyes lenne ez a megoldás, mert akkor elvileg ezek a szervezetek mint a kiscső, egyre csak nőnének, és a távoli jövőben a legnagyobb foglalkoztatókká kéne, hogy váljanak. Végül is a brüsszeli vélemény megerősítette a mi véleményünket, tehát ez úgy szerepel az EK-rendelet, hogyha itt valaki ebben a rendszerben támogatást kap, és utána el tud helyezkedni a munkaerőpiacon, és helyette új ember jön be, azt nettó növekedésként értelmezi, nemcsak az adott cégnél, hanem a munkaerőpiacon is. Ez volt a legfontosabb alapkérdése a mi elképzelésünknek.

A legtöbb problémát az jelenti, hogy a jelenlegi támogatási rendszerben finoman szólva is ezt az EK-rendeletet nem, vagy nem jól tartottuk be, és a támogatásokat vizsgáló iroda többször is jelezte már, minden kormányülésre mi valamennyi anyagot bevittük, hogy az a rendszer, ami most van, az nem maradhat fenn, nem támogatható, az nem alkalmazkodik az európai jogrendhez. Ezután mi ezt az új jogszabályt már ebbe illesztjük, ezért ezek a legfontosabb kérdések, amik a támogatott szervezeteket majd érintik. Ez tehát azt jelenti, hogy a bér- és járulékköltségnek maximum 75 százaléka támogatható, illetve az úgynevezett egyéb költségeknek a 100 százaléka, amelyeket szintén ez az EK-rendelet határoz meg. Itt gyakorlatilag az akadálymentes környezetről, segítő személyről, eszközfejlesztésekről és úgynevezett egyéb adminisztrációs költségekről van szó. Illetve egy esetben lehet száz százalékos bér- és járuléktámogatást nyújtani. Ez az az eset, amikor valaki nonprofit alapon, de közhasznú tevékenységet végez. Tehát olyan tevékenységet végez, amellyel nem megy ki a piacra, tehát nincs piaci bevétele. Ebben az esetben a bér és járulékok száz százaléka elszámolható e szerint az EK-rendelet szerint, és majd kiderül, a mi jogszabályunk szerint is.

A minősítési kategóriákról Pósfai főigazgató úr fog beszélni, én csak annyiban érintem, hogy azért került sor erre a bizonyos B1, B2, illetve C1, C2 minősítésre, mert azt a szempontot, amit most sikerült ebbe a rendszerbe bevinnünk, ez az, hogy az egészségi állapot egy szempont, és a foglalkoztathatóság, illetve a szociális szempontok is ugyanolyan értékű szempontok, és abban az esetben, ha valaki egészségi állapota szerint rehabilitálható lenne, de foglalkozási vagy szociális szempontok szerint nem, akkor is az ellátásáról kell gondoskodni. Tehát ez valójában komplexen szemléli egyrészt az embert, másrészt az embert és a

környezetét, ahol él. Ez, azt gondolom, hogy nagyon fontos, és gondolom, majd főigazgató úr ezt jobban kibontja, vagy ha ezzel kapcsolatban kérdések vannak, akkor én természetesen szívesen válaszolok rá.

A rehabilitációs ellátásra jogosultak. Itt már látjuk, hogy rehabilitálhatóak azok, akiknek a foglalkoztathatósága rehabilitáció-helyreállítható, vagy tartós foglalkozási rehabilitációt igényel. Ez a tartós foglalkozási rehabilitáció két elemre oszlik. A tranzitfoglalkoztatás és a tartós támogatással történő foglalkoztatás. A jelenlegi rendszerben ilyen, hogy tranzitfoglalkoztatás nem volt, tehát magyarul a szervezetek, akik foglalkoztattak embereket a támogatás mellett gyakorlatilag végig foglalkoztatók voltak jellemzően. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy olyan szervezetek, akik azt gondolták, hogy az emberek érdekét kell nézni, ők ne tették volna meg azt a nagyon fontos szakmai lépést, hogy a nyílt munkaerőpiacra rehabilitálják őket, és itt látom, sokan vannak, többeket is tudnék idézni, akiknél ez a tevékenység létezett. Még egyszer mondom, nem a rendszerből és nem az elvárásból fakadt ez, hanem a belső szakmai késztetéstől, de ez azt jelenti, hogy elsősorban arra rendezkedett be az összes foglalkoztató, hogy kapja a támogatást, és foglalkoztatja az embereket. Most mi ebben az új rendszerben azt kívánjuk elérni, hogy azok számára, akik számára a komplex minősítési eljárásban az egészségi állapot, a szociális és a foglalkoztatási szempontok is azt mondják, azt diktálják, hogy ő, mondjuk a nyílt munkaerőpiacon elhelyezhető, az ő számára ezek a foglalkoztatott és támogatott szervezetek egy úgynevezett tranzitfoglalkoztatást végeznek. Ez alatt az idő alatt, amíg náluk dolgoznak az emberek, megszerzik azokat a tudásokat, azokat a képzettségeket, azokat a munkatapasztalatokat, amely szükséges ahhoz, hogy a nyílt munkaerőpiacra ki tudjanak kerülni.

De természetesen ez nem azt jelenti, hogy a támogatott cég az egyetlen felelős ezért a tranzitálásért. Mondtuk a rehabilitációs szakigazgatási szervet, amely az egész rendszert irányítja, és amely megállapítja, hogy valaki tranzitfoglalkoztatásra alkalmas, és a tranzitfoglalkoztatást maga fogja befejezni azzal, hogy elhelyezi a nyílt munkaerőpiacon. Ha a szakigazgatási szerv ezt állapítja meg, akkor azért teszi, mert hogy tudja, hogy erre van reális esély. Ebben az időszakban, ebben az úgynevezett tranzitfoglalkoztatási időszakban tehát a foglalkoztatónak a rehabilitációs szakigazgatási szerv irányításával azt a feladatot kell ellátni, ami alkalmassá teheti az embereket a nyílt munkaerőpiacra, és itt igénybe lehet venni mindazokat a szolgáltatásokat, amik a nonprofit vagy alternatív munkaerőpiaci szolgáltatók vagy képzőintézmények szolgáltatásai, és a slide-jaim legvégén lesz majd arról szó, hogy milyen források állnak rendelkezésre arra, hogy ez valóban megtörténjen.

Vannak természetesen olyan emberek, akik számára a nyílt munkaerőpiacra történő kikerülés nem lehet cél, de az értelmes foglalkoztatás, akár a termelőtevékenység, az, hogy ő saját maga eltartásához, illetve a társadalmi termeléshez hozzájáruljon, hogy ez lehet cél, de az, hogy kikerüljön a nyílt munkaerőpiacra, az nem lehet cél. Ezért vezettük be ebben a jogszabályban a tartós támogatással történő foglalkoztatást, ami azt jelenti, hogy azoknál az embereknél, akiknél a minősítési eljárásban megállapítják, és azt mondják, hogy ez a lehetséges út a számára, akkor ezzel a felhatalmazással tulajdonképpen akár egy ilyen akkreditált szervezetben foglalkoztatható egészen addig, amíg ez a megállapítás vagy ez a minősítés számára megadatik. Tehát, ha újra és újra visszakerül, és újra azt állapítják meg, hogy tartós támogatással foglalkoztatható, akkor természetesen ezekben a szervezetekben további foglalkoztatása lehetséges.

A rehabilitációs ellátásról csak egy nagyon rövid részre szeretnék kitérni. Ez egy olyan ellátás, amely gyakorlatilag limitált ideig tart, és ez alatt a maximum három év alatt kell tulajdonképpen a foglalkoztatásnak is megtörténnie. Ez a három év az, amikor valamilyen biztonságot jelenő, a rehabilitációs ellátást mint háttérrel jelenő kedvezményt kap az ellátott azzal, hogy ez alatt az idő alatt, ha dolgozik, ha egy akkreditált foglalkoztatónál dolgozik, vagy képzésen vesz részt, és valami oknál fogva megszűnik a munkaviszonya, akkor ezt az ellátást

tudja kapni. Ez az ellátás akkor jár, ha nincsen valakinek munkajövedelme. Ha munkajövedelme van, akkor az ellátás szünetel. Tehát ez a rehabilitációs ellátás és az egész rendszere arra épül, hogy az az ember, aki ilyen ellátásban részesül, egyrészt nem tudja ezt hosszú távon igénybe venni, másrészt az összege, illetve a foglalkoztatással megszerezhető jövedelme közötti különbséggel motivált arra, hogy a lehető leghamarabb a foglalkoztatására sor kerüljön.

A foglalkoztatás támogatási feltétele az akkreditáció. Az akkreditáció jelen pillanatban egy három színű alap rehabilitációs és kiemelt akkreditációra bomló három elem. Mi azt mondtuk, hogy egyetlenegy akkreditáció elégséges, az az akkreditáció, amit a szervezet, ha benyújt, azt bizonyítja, hogy alkalmas arra, hogy foglalkoztasson embereket, és alkalmas arra, hogy ebben a rehabilitációs folyamatban részt tudjon venni. Jelen pillanatban 2-3 vagy ötévenként meg kell újítani az akkreditációt, ami elég bürokratikus papírmunka jellemzően, illetve újabb és újabb teherterhelés az akkreditált cégeknek, éppen ezért az új szabályozásban egy egyszeri akkreditációban gondolkodunk. Az elején az a cég, aki részt akar venni a foglalkozási rehabilitációban, bizonyítja azt, hogy ennek a tárgyi, személyi feltételei rendelkezésre állnak, és ha rendelkezésre állnak, akkor ezt az akkreditáció megállapítja, és egészen addig, amíg ő meg nem akarja szüntetni az akkreditációját, vagy valamilyen megállapítás azt nem mondja, hogy már nem alkalmas erre, addig ez az akkreditáció él.

Tulajdonképpen az akkreditációs ellenőrzésekre tettük a hangsúlyt, és ebben gyakorlatilag nem a papírokat, hanem magát a rehabilitációs folyamatot akarjuk ellenőrizni, hogy azok az emberek, akik bekerültek ezekbe a cégekbe, velük mi történik. Halad a rehabilitáció a kijelölt tervek szerint, a megfelelő úton, avagy nem, és ha nem, akkor ki mit tett annak érdekében, hogy így legyen. Akár egy újraműsítést, ha a műsítéskor célt tévesztettünk, vagy közben olyan változások voltak, hogy az a cél, amit az elején kitűztünk, az nem lehetséges. Akkor egy új műsítési eljárásra kell sort keríteni, vagy pedig, hogyha minden rendben megy, és a cél irányában halad a rehabilitációs tevékenység, akkor nyilván a szerződés ezt is meg tudja állapítani.

Nagyon fontos, természetesen itt több száz oldalnyi anyagot írték össze egy Power Point-eladásba, tehát nagyon nagy ugrásokkal haladunk, de bárkinek, ha kérdése van, természetesen szívesen válaszolok rá. Egy fontos kérdést emeltem ki, ez pedig a következő, hogy azt akartuk, hogy mindenképpen a lehető legszélesebb spektrumban lehessenek akkreditált foglalkoztatók. És itt arra gondoltunk, hogy vannak olyan, akár több ezer fős foglalkoztató cégek, akik szívesen részt vennének a foglalkozási rehabilitáció tevékenységében, ezért azt mondtuk, hogy akármekkora is a cég, ha legalább 30 embert kíván foglalkoztatni megváltozott munkaképességűt, akkor akkreditáltathassa magát.

Ez azt jelenti, hogy nagy cég viszonylag arányában kevés embert foglalkoztat, de 30 fő már elégségesen nagy ahhoz, hogy ezt komolyan vegyünk, hogy ő ezt a tevékenységet akarja végezni, illetve, hogyha egy cégnek a létszáma eléri a 25 főt, tehát itt gondoljunk egy 8 fős kis cégre, aki mégis csak szívén viseli ennek a területnek a sorsát, és azt mondja, hogy ő szívesen foglalkoztat akár két embert is, és hogy két embereként is hajlandó lenne a foglalkozási rehabilitációban részt venni, mindkét lehetőség.

Felsoroltuk, hogy milyen támogatások vannak jelenleg. Ezt nagyjából az itt lévők ismerik. És itt látjuk a tervezett támogatásokat. Igazából, amiről beszéltem, a bér és járulékok, a költségkompenzáció, ezt most nem ismétlem meg, a rehabilitációs kártyáról szintén beszéltünk, ez a szociális hozzájárulási adómentesség jelenti.

Az utolsóra, a terápiás célú foglalkoztatásra térnék ki. Azon emberek, akik jelen pillanatban is a szociális intézményi foglalkoztatásban vannak, köztük sokan vannak, akiknek nem célja az, hogy ők a munkaerőpiacon bármilyen termelőtevékenységet végezzenek, hanem a résztvevők személyiségfejlesztése a cél, az ő számukra jött létre egy úgynevezett terápiás célú foglalkoztatás, tehát itt nem kell semmilyen teljesítményt elvárni tőlük.

A tranzitfoglalkoztatás esetében ismét jelezzük azt, hogy ez legfeljebb három év lehet, van egy degresszivitás benne, az első évben egy nagyobb, tehát a 100 százalékos összeg, és minden évben csökkenő összeg. Mondtam, hogy a munkavállalókat maga a rehabilitációs ellátás motiválja, a munkáltatókat pedig ezzel a degresszivitással vagy valamilyen pozitív ösztönzővel lehet motiválttá tenni.

A munkakipróbálásra azt mondtuk, hogy négy hónap. Ez azt jelenti, hogy az akkreditált foglalkoztatottól a nyílt munkaerőpiaci szereplőkhöz kikerülhet az ember, és ott megnézheti, illetve a cég is megnézheti az embert, az ember is a céget, és ha tetszenek egymásnak, akkor sokkal könnyebb így a kihelyezés, mintha nem ismernék egymást.

Ha megengedik, akkor még egy picit gyorsítok. A tartós foglalkoztatás esetében csak annyit érdemes tudni, hogy míg az egyik esetben egy limitált idő áll rendelkezésre, van egy degresszivitás, a tartós foglalkoztatás esetén nincsen degresszivitás, tehát ezek valóban tartós, ugyanazon a színvonalon megvalósuló foglalkoztatások lehetnek.

A támogatás pályázati rendszerben működtethetőegyszerűen azért, mert a költségvetésnek van egy költségvetési kerete. Akkor ezt a keretet kell felosztani, tehát az, ami 2009 előtt volt, hogy aki a normatív feltételeknek megfelelt, az támogatást kapott. Ez egy zárt költségvetési keretben nem elképzelhető. Éppen ezért a támogatást pályázati rendszerben képzeljük el egy úgynevezett keretszerződéssel, ami három év keretben valamilyen biztosítékot jelent a munkáltatóknak arra, hogy amennyiben a költségvetés továbbra is biztosítja a forrást, akkorők lesznek azok, akikkel szerződik a magyar állam arra, hogy náluk foglalkoztatás történjen.

A keretszerződések három évre szólnak. Természetesen a támogatási szerződések egy évre szólhatnak, hiszen minden évben, amikor az Országgyűlés a költségvetési keretet meghatározza, akkor történhet meg a támogatási szerződések megkötése a szervezetekkel. Ez tehát évenként történik, és utána az úgynevezett keretszerződés, mivel három évről beszélünk mindig, a rehabilitáció meg a tranzitfoglalkoztatás is három év, ez a szerződés pedig folyamatosan tolódik egy-egy évvel. Tehát maga a foglalkoztató vagy szerződő fél mégis csak látja azt a három évet, valamilyen keretszerződés biztosítja a számára, hogy ha és amennyiben a költségvetési kerete rendelkezésre áll, akkorőlesz az, akivel szerződni kívánunk.

Ezek már olyan részletkérdések, amikre, azt hiszem, hogy nincs idő. Azt még azért mindenképpen fontos elmondani, hogy természetesen azért, mert itt nem foglalkoztatást kívánunk támogatni, hanem egy foglalkozási rehabilitációt, szükséges, hogy ezeknél a foglalkoztatott szervezeteknél olyan emberek legyenek, olyan segítő személyek, akik ezt a folyamatot tudják támogatni. Itt a rehabilitációs tanács, a rehabilitációs menőv, a segítő személy, mindhárom ezt a célt szolgálja. Mind a három egyébként magából a támogatásból is elszámolható, és az húsz fős cégek esetében ez például egy észrevétel kapcsán került bele. Egy és ugyanazon személy is lehet a rehab tanácsban és rehab-mentor osztott néhány órában, tehát próbáltuk rugalmassá tenni a rendszerünket. Ez egy fontos kérdés, hogy az eddigiekhez képest most egy rugalmasságot adunk a foglalkoztatóknak. Azt mondjuk, hogy átlagban hat órában kell foglalkoztatni az embereket. Ez nem azt jelenti, hogy egy embert átlag hat órában, hanem az összes embert átlag hat órában, ami azt jelenti, hogy a foglalkoztató döntheti el, hogy mely emberét foglalkoztatja négy órában, melyiket nyolc órában. Átlagban hat órában kell foglalkoztatni. Ebből ugye az derül ki, hogy mi elvárunk egy átlagos rehabilitációt, nem lehet, hogy mindenki négy órában kerüljön foglalkoztatásra, mert az a legolcsóbb vagy a legkevésbé költséges a cégeknek, de a hatórás támogatást gyakorlatilagők rugalmasan tudják egyes emberekre megállapítani. Ez természetesen azt is jelenti, hogyha hatórás foglalkoztatásra nem kerül sor, akkor a támogatás automatikusan annyival csökkent, tehát mindenkinek érdeke lesz. Jelen pillanatban egyébként az átlag foglalkoztatási óraszám 5,8 óra. Tehát különösebben nagy, az átlaghoz képest nagy elvárást nem jelent. Természetesen egyes szervezetek esetében lehet jelentős különbség.

Azt is mondtam az elején, hogy itt a rehabilitációs szakigazgatási szerv a felelős. Egy olyan hálózatot képzelünk a szakigazgatási szerv mellett, amelyben a foglalkoztatók és a munkaerő-piaci szolgáltatók együttműködnek. És itt felvillantom csak ezeket a slide-okat, ezek azok a források, amik igazából ennek az egész rehabilitációnak a háttérét jelentik. Ez az TÁMOP 5.3.8. pályázat kiírásra került, mind a három eleme. A harmadik eleme a munkaerő-piaci szolgáltatóknak nyújt támogatást. Itt van az a TÁMOP 1.1.1., amiről beszéltem, hogy ennek a rendeletét kell elkészíteni, és ez az 11,7 milliárd forintos összeg, amelyből a szakigazgatási szerveken keresztül azok az emberek, akiknek szükségük van bármilyen szolgáltatásra, meg tudják kapni országos lefedettségben.

Van még egy akadálymentesítési pályázatunk, és ennyi volt az egész. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen főosztályvezető úrnak a részletes tájékoztatást, és ígérjük, hogy a PP-t hozzáférhetővé fogjuk tenni minden részletében minden jelenlévő érdeklődőnek. Akkor megadom a szót Bertha Szilvia képviselőtársamnak az ellenzék oldaláról.

Hozzászólások

BERTHA SZILVIA (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök asszony. Köszöntök mindenkit itt az albizottsági ülésen. Az lenne a kérdésem, hogy itt éveken keresztül egy nagyon komolyan diszkriminatív támogatási rendszer működött. Most már alakul, de azért még mindig nem mondható el, hogy teljesen egyezik a támogatás mindenki számára, itt az akkreditált cégekről beszélünk, és a kiemelt támogatást élvezőkről. Az lenne a kérdésem, hogy elhangzott a kormány részéről olyan ígéret többször miniszterelnök úrtól is, illetve a fogyatékosügyi államtitkár asszonytól is, hogy kompenzálni fogják ezt a több éven keresztül tartó negatív diszkriminációt, mert nagyon sok foglalkoztató, igazából van munkája, még mindig megvannak nála az emberek, de csődközeli helyzetben van, vagy adott esetben csődbe is ment a nagyon különböző támogatások miatt. Nem kapták meg azt, ami kellett volna ahhoz, hogy normálisan tudjanak működni. És ez az egyszeri támogatás azóta is elmaradt. Nyilvánvalóan most hiába próbálják helyrehozni ezt a támogatási rendszert. Azok a cégek, akik bajban vannak, azoknak ez most már kevés.

Tehát mire számíthatnak ezek a cégek? Lesz-e bármilyen típusú kompenzációja az elmúlt évek negatív diszkriminációjának? Ez a legfőbb kérdés. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Javaslom, hogy egyben hallgassuk meg a kérdéseket, és utána kérem meg főosztályvezető urat, hogy reagáljon az elhangzottakra. Most kormánypárti képviselőnek is adok szót, hogyha hozzá kívánnak szólni. *(Nincs jelentkező.)* Nem, akkor magamnak adom meg a szót röviden.

Elsőször is az LMP nevében üdvözlöm, hogy megszületik ez a rendelet, mert két éve várunk rá, hogy létrejöjjön. Már Bernáth Ildikó miniszteri biztos asszony társaságában itt az albizottság keretében is sok szó esett róla. Ugyanakkor én mégis sajnálatosnak tartom azt, hogy pont az Országos Fogyatékosügyi Tanácsot nem sikerült összehívni egyeztetésre. Azt gondolom, hogy ez egy nagy hiba volt, mert ha ez megtörtént volna, sokkal nagyobb esély lett volna egy konszenzusos javaslatra.

Annak ellenére, hogy nagyon impresszív volt ez bemutató, sok olyan pontot látok ebben a rendszerben, amely problémát fog okozni a jövőben. Hadd emeljem ki a rendszernek a differenciálatlanságát, és azt gondolom, hogy az ígéretekkel szemben ez pont nincsen tekintettel arra, hogy az egészségkárosodás fokát megfelelően igénybe vegyük. Nagy hibának tartom azt is, hogy pont a végzettséget nem veszik figyelembe. Az edzőrendszer esetében ezt megtették. Ez számomra egészen érthetetlen, hogy került ki a rendszerből.

Említette főosztályvezeető úr mint előnyt, hogy rehabilitációs mentort, tanácsadót stb. kell hogy foglalkoztassanak a cégek. Én azt gondolom, hogy ez elég életszerűtlen elvárás. Megfelelőbb lett volna az, hogyha egy professzionális szolgáltatást a cégek igénybe tudtak volna venni, és nem saját munkatárssal kellett volna ezt a helyzetet megoldaniuk. A degresszív rendszert sem tudom annyira kezelni mint az elő hallásra hallatszik. Más ösztönzőket kellett volna keresni. Én ezt nem tudom pozitív ösztönzőnek semmiképp sem elfogadni.

Ráadásul említette még azt, hogy az akkreditáció mint sikertörténet jelenik meg itt az elmondottakban. Az ellenőrzésekkel súlyosbított akkreditáció hiába történik előre vonzónak, hogy egyszerűen megkapják, és utána végül is csak fenn kell tartani, a hozzám érkező beszámolók alapján épp hogy elbátortalanítja a foglalkoztatókat attól, hogy belevágjanak a foglalkoztatásba. Ráadásul az is egy probléma, hogy uniós támogatásból nem lehet egy egyenletes területi eloszlást produkálni egész Magyarországon a foglalkoztatás terén. Sokkal megbízhatóbb és kiszámíthatóbb rendszerre lenne szükség, és én az elmondottakból nem látom azt, hogy ezt hogyan kívánják megvalósítani.

Én most rövidre zárom a saját hozzászólásomat, és megadnám a szót kedves vendégeinknek, hogy intézzenek kérdéseket, megjegyzéseket a főosztályvezeető úrhoz, aki hogyha elfogadja, akkor utána egyben fog reflektálni az elhangzott kérdésekre.

Üdvözlöm Tapolczai képviselőtársamat, és köszönöm, hogy eljött, és őt is kérem, hogy reflektáljon az itteni témára. Köszönöm.

ZALABAI PÉTERNÉ (Motiváció Alapítvány): Köszönöm szépen. Két kérdésem lenne. Alapvetően logikusnak és nagyon hatékonynak tűnik ez az egész rendszer, de mindig a részletekben van az ördög. Az egyik kérdésem az lenne, hogy volt a rehabilitációs hozzájárulás, amit a munkaadók fizettek, hogyha nem foglalkoztattak 5 százalék fölötti megváltozott munkaképességűt. Most hogy így lecsökkent, 30 fnél is már jogosultak a nagyvállalatok, és mi lesz a rehabilitációs hozzájárulással? Ez az egyik kérdésem.

A másik, ami még nem volt világos a számomra, hogy például egy szervezet kérheti-e együtt a tranzit és a tartós támogatási kijelölést. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Parancsoljon!

BARNÓCZKI GÁBOR (MVGYOSZ): A főosztályvezeető úr felé az lenne a kérdésem, hogy említette, hogy több érdekvédelmi szervezettel is egyeztettek, és az új rendeletben, amit már el fog fogadni valószínűleg a kormány, beépítettek számos észrevételt. Ezek közül kérdezném, hogy például amit a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége és – gondolom, hogy – több érdekvédelmi szervezet is kifogásolt, vagy pontosabban észrevételezett, hogy a fogyatékosági támogatásban, esetleg a vakok személyi járulékában részesülő személyek részére szükséges-e valójában a komplex minősítést egy komplex felülvizsgálattal elvégezni, hogy bértámogatással például foglalkoztatható legyen egy szervezetnél vagy egy cégnél, vagy az új rendelettervezetben már másképp van mint a május végén megismert rendelettervezetben. Valamint azon észrevételeket figyelembe tudták-e venni – én csak azért kérdezem, mert a Power-Pointot nem láttam -, hogy a tartós foglalkoztatás esetén az egymillió-egyszázezer forintos egy évben egy emberre maximalizált támogatás kerülhet-e emelésre. Mert nyilván, ha leosztjuk egy hónapra... én is kifogásoltam, ahogy a Szél Bernadett, hogy a differenciáltság a végzettség tekintetében nincs meg, úgy mint a felsőfokú és szakképzett fogyatékosággal élő megváltozott munkaképességű személyek esetén a támogatási rendszer nem differenciált, és ezt is a szövetség, ahonnan jövök, észrevételezte, és ezért kérném a kérdésemre a válaszokat. Köszönöm szépen.

BALOGH ZOLTÁN (VSZOSZ): Egyike vagyunk azoknak, akik tájékoztunk, és konzultációt folytattunk arról a csomagról, amit főosztályvezető úr említett. A jogszabály az eddig megszokottól teljesen más gyakorlatokat fog bevezetni 2013. január 1-jével. A szövetségünk úgy ítéli meg, hogy ehhez egy komoly átmeneti intézkedés is kellene annak érdekében, hogy a hatások kivédhetőek legyenek.

Ennek a jogszabálytervezetnek milyen hatásai lesznek? A nyílt munkaerőpiacon jelentős tömeg fog megjelenni, akik munkanélküliséggel küzdenek, hiszen ez a jogszabály, amiről most tárgyalunk, ez már kirekeszt a korábbi 40 százalék vagy az alábbiakat a támogatásban lévő végével, tehát ők minden jel szerint a nyílt munkaerőpiacon ellátásért fognak megjelenni. Ki fogja zárni azt a réteget, amiről a Pósfai főigazgató úr fog szólni, aki jelenleg indokolatlanul van benne a rendszerben, tehát az ő átlagos egészségi állapotuk nem teszi szükségessé, hogy rehabilitációs körülmények között kerüljenek foglalkoztatásra, ők vagy a munkanélküliek táborát fogják gyarapítani, vagy a kártyával kiszorítanak más, egészséges munkavállalókat vagy gazdasági érdekek miatt. Tehát mindenképpen a kormánynak számolnia kell azzal, hogy egy újabb tömeg jelenik meg az ellátatlanok körében. Ennek a kiváltására készül-e a kormány intézkedéseket tenni például azzal, hogy akinek eddig munkahelye van, az fenn tudja tartani egy közcélú foglalkoztatotti támogatással a jelenlegi munkahelyét, és nem kell neki közmunkát keresni.

Tehát a fő kérdés az a főosztályvezető úrhoz, hogy a kormány készül-e valami átmeneti intézkedést tenni, hogy bevezetésre kerüljön, és ehhez az új korszerű jogszabályhoz tudjanak a szervezetek akklimatizálódni és igazodni, hiszen pillanatnyilag azt tapasztaltuk, hogy megjelent a 132/2012 (VI. 28.) kormányrendelet, amely az eddigi támogatást egy hónapra szűkítette le oly módon, hogy a júliusi támogatási igényt június 10-én kell majd leadni. Ezeftől értetlenül állnak a szervezetek, gazdaságilag lebénítja a helyzetet. Várható, hogy a bankok vissza fogják vonni a garanciákat, a megrendelők hátra fognak lépni a megrendelésállománnyal. Ez azzal jár együtt, hogy a 40-50 milliós működő piac a rendszerben instabillá válik, az a vagyoni helyzet, ami ezeknél a cégeknél 25-30 milliárdot jelent, ezek egy része a bankok kezére kerülhet. Tehát én úgy érzem, hogy ennek a kormányrendeletnek azt a fajta hatását, ami átmenetként kell, hogy ezt megelőzze, arról mindenféleképpen kellene kormányzati intézkedés. Ez a kérdésem főosztályvezető úr. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Igen, Scharle Ágotát látom, hogy kíván hozzászólni, utána még egy hozzászólás, és ha nincs több, lezárjuk ezt a sort, és megkérjük főosztályvezető urat, hogy reagáljon.

SCHARLE ÁGOTA (Budapest Intézet): Köszönöm szépen. Két kérdésem lenne, és nem minősíteném, hogy mit hallottunk. Nagyon röviden nekem üdvözlendőnek tűnik az az irány, ami felé elindult a tárcá. Az egyik kérdésem arra vonatkozna, hogy a támogatásoknak az aránya, tehát az az ösztámogatás, amit a rehabilitációs szektor kap, a korábbi hagyományos megfogalmazásban beszélek, a védett szervezetek, a tranzitfoglalkoztatást végzők, illetve azoknak a szolgáltatóknak a tekintetében, akik maguk nem foglalkoztatnak, csak foglalkoztatásra készíténe fel ügyfeleket, hogyan fog megoszlani majd a támogatás teljes összege ezek között a szervezetek között. Én az első rendszernek vagy a meglévőnek a legnagyobb problémáját abban láttam, hogyha nagyságrendeket mondunk, az összes támogatásnak a 90 százaléka védett munkahelyeket finanszírozott, és legfeljebb 10 százalék jutott a szolgáltatókra, akik az érdemi, a nyílt munkaerőpiacra való felkészítést végezték.

A másik kérdésem pedig arra vonatkozna, hogyha jól értem, akkor egy önálló szervezet fog felállni a nemzeti foglalkoztatási szolgáltatótól függetlenül, akik segítik a megváltozott munkaképességű embereket a szolgáltatásokkal. Én nem nagyon látok első

szakmai érveléssel, hogy ez egy önálló szervezet legyen és az NFSZ-en kívüli szervezet legyen. Ez azt jelenti, hogy nem 170 munkaügyi kirendeltségre tudnak bejárni az érintettek, hanem legfeljebb, ha jól értem, akkor megyei szintre kell majd, tehát húsz intézmény lesz, ahová járniuk kell, ami mindenképp terhelést jelent, illetve egyfajta szegregációt erősíthet fel ez a helyzet, mivel az új önálló szervezeti egységeknek biztos hogy nem lesz annyi munkaerő-piaci információja, mint a 170 munkaügyi kirendeltségnek, az integrációt biztos nem fogják annyira segíteni. Úgyhogy kérdezem, hogy milyen akár szakmai, akár politikai érvek szóltak mellett, hogy ez egy önálló, elkülönült szervezeti rendszer legyen.

NAGY GÉZA elnök (Ability Park Egyesület): Majdnem minden elhangzott itt. Inkább csak visszacsúsztatnék néhány dolgot, hogy alapvetően egy olyan irány, ami üdvözlendő meg támogatandó, egyetértve azzal, amit a Balogh Zoltán elmondott, nagyon gyorsan került bevezetésre, nagyon kis átmeneti időszakot hagy, miközben a szervezeteknek attól, hogy folyamatosan új és új szerződési rendszerekben, féléves intervallumokban kell dolgozni, olyan mértékben bizonytalanította el a piacot, a szervezeteket, ami tényleg kivérezte őket. És úgy kell átállniuk egy új rendszerre, hogy ennek a rendszernek vagy hanyagságból vagy pedig tényleg szándékosan, de mégis csak egy csomó régi foglalkoztató esetében az a vége, hogy be fognak csúszni, abba fognak hagyni a tevékenységet.

A másik része, hogy valóban, amit többen is felvetettek, hogy mennyi pénzből fogják ezt megcsinálni. Ennek az egymillió-százezer forintnak van egy nagyon erős és nagyon világos üzenete. Megváltozott munkaképességű ember csak szakképzettséget nem igénylő, négyórás foglalkoztatásban vagy maximum hat órában lehet foglalkoztatni. Ennél többre nem ad lehetőséget a rendszer, innen túl elég álságosnak tűnik az, amikor száz százalékos támogatási intenzitást mondunk egy olyan helyzetben, ami az emberek jelenős részénél ezt nem teszi lehetővé, hogyha kötelezzük a hatóság foglalkoztatásra, hiszen akkor ebben az esetben csak szakképzettséget nem igénylő hatóság foglalkoztatással lehet az embereket foglalkoztatni, és a bértámogatásra lesz elegendő ez az összeg, tehát a bértámogatás, plusz költségkompenzációra azt mondani, hogy ez az összeg elegendő, az természetesen abban a helyzetben, amennyiben a támogatási összegek nem változnak, ebbe az irányba mozdítja el az egész rendszert. Azt is hozzá kell tenni, hogy azok az átmeneti vagy nem átmeneti intézkedések, amik az elmúlt fél évben történtek, a következő eredményezték. A szervezetek jelenős részének hat hónapból január 30-hoz képest, amikor meg kellett volna hosszabbítani a szerződéseit, április 17-én vagy mikor került aláírásra a rendelet, május közepén tudták leadni az első elszámolásokat. Július 30-ával úgy jár le a szerződésük, hogy a legtöbbjüknek lehetősége nem volt arra, hogy ennek a szerződésnek megfelelően, a szerződésben foglaltakat betartsa, hogy abból lehívja a bértámogatásokat. Semmilyen módon nem volt képes ezekkel megjelenni, és azok a plusz járulékos dolgok, ami azt eredményezte, hogy a bankoknak hitelt kellett nyújtani, azok bizonytalanabbak lettek, azokat a bankszerződéseket lerövidítették, nem hosszabbítják meg, tehát két-két vontak ki pluszban még erőből a területől. Ez azt fogja eredményezni, hogy egy ilyen átalakítás azokkal a plusz költségekkel, mint a kötelező béremelés megtétele úgy, hogy az egész rendszerben a 2008-ban a szervezetek számára megadott összeghez képest 30-70 százalékos csökkenés van az egy főre jutó, úgy nagyon nehéz. Tehát én azt mondom, hogy nekem jelen pillanatban bármelyik nyolcórás vagy hatóság felkötött végzettséggel rendelkező munkatársamnak az éves támogatásszintje 60-70 százalékkal magasabb, mint amit jövőre nekik kéne adnom. Ebből foglalkoztatni nem lehet. Köszönöm.

DÁVID ISTVÁN (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Megpróbálok nagyon gyorsan és egy mondatban válaszolni, mert rengeteg a kérdés, és gondolom, hogy még figyeltető úrnak is megadjuk a szót. Akkreditált cégek, nem akkreditált cégek. Aki akkreditált, az ugyanazt a

támogatást kapja. Tehát nincs különbségtétel, aki pedig nem akkreditáltatta magát, az azt jelenti, hogy ő nem akar részt venni a foglalkozási rehabilitációban, ott semmi más nem történik, mint azokkal a kedvezményekkel él mint a rehab-kártya, vagy nem fizeti be a rehabilitációs hozzájárulást, ez nagyon világos, egyszerű rendszer, nincs különbségtétel. Vagy bent van, akkor ugyanazt kapja, vagy nincs benn, és akkor természetesen ezzel nincsen probléma. A kompenzálásra kiírt a kormány egy pályázatot, 9 millió forint állt rendelkezésre, ezt meghirdette. Ez volt az az összeg, amelyikre igazából lehetett pályázni.

Munkahelymegőrző támogatásokra, beruházásokra lehetett pályázni. Természetesen az, hogy milyen cégek pályázhatnak vagy milyen feltételekkel, azt a támogatásokat vizsgáló iroda nagyjából meghatározza, de mi nem szűkítettük le a pályázó cégeket.

Hogy konszenzus lehetett volna? Azt gondolom, a mostani válaszból is ki fog derülni, hogy nagyon konszenzusközeli állapotban vagyunk, tehát itt az említett VSZOSZ-en kívül még a magyar akkreditált érdekvédelmi szervezetek, a MÁÉSZ is egy ugyanígy egy egész napos egyeztetésen részt vett. Ez a kétő le is fedti a teljes foglalkoztatotti kört. Ezen kívül természetesen azok, akik észrevételeket írtak, és utána kerestek bennünket, hogy az észrevételeiket személyesen is meg kívánják beszélni, azokkal is egyeztetünk. Az egészségállapot, illetve a végzettségre azt tudom mondani, hogy az egészségállapot egy fontos szempont, de ezen kívül a foglalkoztatásban még sok-sok szempontot figyelembe kell venni ahhoz, hogy valaki foglalkoztatható legyen. Tehát az egészségállapot csak egy, de nagyon fontos szempont.

A végzettségre vonatkozóan egyáltalán nem mondtuk azt, hogy a végzettséget nem értékeljük, csak azt gondoljuk, nagyjából azt látjuk, hogy körülbelül 30 szempontot lehet nagyon gyorsan felsorolni, amelyek alapján egy ember foglalkoztatására sort kell keríteni. Ezért mi azt mondtuk, hogy adunk egy átlagösszeget és az átlagösszeget nem mondtuk, hogy bármilyen módon mi befolyásolnánk, hogy hogyan kell elosztani. Ha egy cég vezetője ezt az összeget úgy osztja el, hogy a magasabb végzettségűeknek magasabb összeget ad és az alacsonyabb végzettségűeknek alacsonyabbat, akkor ezt megtehetik. Tehát mi ebbe nem akartunk beleszólni, és nem akartuk a foglalkoztatók mozgásterét befolyásolni.

A degresszivitás mellett van egy pozitív ösztönző is, ez azt jelenti, hogy a miniszter minden évben pályázati alapon kiírhatja, hogy mely területeken milyen hatékonyságú rehabilitáció esetén hajlandó ettől a támogatási összegtől eltérni, tehát egy degresszív, azaz negatív és egy pozitív ösztönzőegyütt hat a rendszerben.

Az ellenőrzésről azt gondolom, hogy ez nem tántoríthat el senkit, az ellenőrzés nem ugyanolyan bürokratikus, mint az eddigi akkreditációs folyamat, hanem konkrétan azt ellenőrzi, hogy az a folyamat, amire a forrást adjuk, az megvalósul-e vagy sem. Aki jól dolgozik, azt ez nem szabad, hogy eltántorítsa. Azt gondolom, hogy örülnie kell, hogy valaki figyel arra, hogy jól dolgozott.

A támogatási rendszerrel pedig azt tudom mondani, hogy a TÁMOP 1.1.1. pályázat nagyjából a rehabilitációs szakigazgatási szervek szintjén kerül felosztásra, amit most így össze is kötnék Scharle Ágota kérdésével, hogy miért egy önálló szakigazgatási szerv. Ez terveink szerint 65 helyszín lesz. Ez azt jelenti, hogy egy megyében legalább három pont, ami nagyjából azt jelenti, hogy mindenkinek oda kell tudnia jutni egy órán belül ezekhez a szakigazgatási szervekhez. Mi az indoka ennek, hogy miért kell rehabilitációs szakigazgatási szerv, azért, mert eddig azt láttuk, hogy sok szerep volt a rendszerben, és minden szerep száz százalékosan dolgozott, csak az eredményesség nulla százalék volt a végén. Most pedig a szakigazgatási szerv nyomja a gombot az elején, és kérjük tőle számon a végén, mit tett. Innen kezdve ez a történet egyszerű. Nem lehet az, hogy mindenki jól dolgozik, de a vége nulla. Haők azt mondták, hogy valaki rehabilitálható, akkor tőlük kérjük számon, hogy hogyan sikerült a rehabilitáció. Ettől azt reméljük, hogy a felelőségeket nem lehet másra hárítani.

A rehabilitációs hozzájárulás marad, a tranzit és tartós támogatás, azért nem is mondtam, mert nekünk teljesen természetes, ha egy akkreditáció van, ez azt jelenti, hogy valaki alkalmas rá, ha alkalmas rá, bármilyen emberrel kell tudnia foglalkozni. A cél az, hogy a lehető legtöbb munkakörben és a lehető legszélesebb fogyatékosági körben tudjon a foglalkoztató foglalkoztatni. Ezek az ideális szervezetek az új rendszerben.

Az érdekvédelmi szervezetek kapcsán például egy olyanra emlékszem, hogy az 1-es, 2-es csoport és az 50 év felettiiek esetében a foglalkoztatást automatikusan lehet folytatni az új szabályozás szerint azzal, hogy lesz három éven belül egy felülvizsgálat. Miért kell felülvizsgálatra menni? Nagyon sokszor láttam tüntetőt is, akinek nem volt lába, hogy majd kirú a lába, vagy a vak látni fog. Nem érő van szó: a felülvizsgálat azért szükséges, mert minden egyes ember esetében azt kell megállapítani, hogy neki mi az adekvát szolgáltatás és a felülvizsgálaton ennek kell kiderülnie, és nekünk viszont ezt kell biztosítani vagy ezt kell garantálnunk. Nem kell, hogy kitaláljuk valamilyen fogyatékoságról, hogy neki mire van szüksége, mert még egyszer mondom, számtalan más szempont is van, ami ezen a felülvizsgálaton kiderülhet, és őket ezeket mind figyelembe kell vennünk.

A legfontosabb információ: kikerült a jogszabályból mindenféle összeghatár. Ez azt jelenti, hogy az egymillió-százezer forint vagy a 800 ezer forint mint ilyen, nincsen a jogszabályban. Ez sok kérdésre azonnal választ is adott.

Még egyszer mondom, a differenciálhatóságot mi végzettség vagy fogyatékoság okán azért nem akartuk meghatározni, mert azt gondoljuk, hogy az összes szempontot kell együtt figyelembe venni. És ezek harminc, nem tudom, hány szempontból kétő lett volna, és nagyon sok igazságtalanságot jelentett volna, hogy miért pont az a kétő, és miért nem más, és valójában nem is biztos, hogy ez a kétő a determináns, mert egy ember esetében lehet másik kétő a determinált.

Természetesen a 40 százalék fölöttiek kikerültek a rendszerből. Csak jelzem, hogy pont igazgató úrral voltunk Németországban, ahol mindezt tanulmányoztuk. Ott az 50 százalék fölöttiekre mondták azt, hogy az 50 százalék fölöttiek kerülnek ki a rendszerből, tehát a magyar rendszer ezzel a 60 százalékkal egy picit kedvezőbb, mint a német rendszer.

Kiszorítanak másokat a munkaerőpiacról. Azt gondolom, hogy a mi feladatunk az volt, hogy ezeket az embereket próbáljuk besegíteni a munkaerőpiacra, a Nemzetgazdasági Minisztériumnak az a feladata és ő ezzel foglalkozik is, hogy hogyan lehetne kiszorító tevékenységet csinálnunk, de őlünk azt nem várhatják el, hogy mi ne akarjuk, hogy ezek a munkaerőpiacra kerüljenek. A feladat az, hogy ne kiszoríttatás legyen, hanem bővüljön a munkaerőpiac.

Az, hogy az egy hónapos támogatás miért lehetséges, azt gondolom, pont azért, amit mondtam, a támogatásokat vizsgáló iroda minden alkalommal közli, hogy az EU szabályaival ellentétes a támogatás meghosszabbítása. Mi most azon dolgozunk, hogy a kormány számára világossá tegyük, hogy ez az a szervezeti rendszer, aminek a bázisán képzeltük el az új rendszert, és hogy kérjük majd, hogy hosszabbítsa meg év végéig a támogatást pont azért, hogy az új rendszer ennek a bázisnak a alapján tudjon elindulni.

Az NRSZH, illetve RSZSZ kérdésére nagyon röviden, de válaszoltam. Ami a kérdés első felét illeti, ott pedig azt gondolom, hogy nem így oszlik meg a támogatás, hogy most van egy támogatás, és milyen arányban osztjuk meg. Már az első évben is a költségvetési sorról támogattuk ezeket a szervezeteket, ami azt jelenti, hogy nem pályázati rendszerbe kényszerítettük őket, és a TÁMOP 5.3.8., ami nemrég jelent meg, alkalmas lesz arra, hogy egy körülbelül 50-60 szolgáltatásból álló országos hálózat ugyanúgy elérhető módon az ország minden pontján felálljon, és ezt ugyanígy költségvetési sorról kívánjuk támogatni egészen addig, ameddig meg nem tudjuk oldani azt, hogy egy szolgáltatásvásárlási rendszerben biztosan működhessenek ezek a szervezetek. Ez még nyilván néhány év, mire ez ki tud alakulni. Ez a cél, hogy stabil támogatással folyamatosan dolgozzanak, és ez a képviselő

asszony kérdésére is egy válasz, hogy természetesen, amikor a foglalkoztatónál ott vannak ezek a szakemberek, az ő feladatuk az, hogy a foglalkoztató szempontjából végrehajtják a tevékenységet, de miután egy egész hálózatba szerveztük, tehát például a munkaerő-piaci szolgáltatókat is ebbe a hálózatba beépítettük, ott vannak azok a professzionális szakemberek, és ott van az a professzionális tudás, és például a pályázatot úgy írtuk ki, hogy foglalkoztató nem pályázhat egy szolgáltatóval való kapcsolat nélkül, és fordítva. Tehát össze akarjuk kapcsolni őket, hogy amit nem tud megcsinálni a foglalkoztató szakembere, azt ezeknek a szolgáltatóknak a szakemberei hajtsák végre. Tehát itt egy egymással is együttműködő hálózatokat képeltünk el.

A gyors bevezetésről. Azt kell mondjam, hogy egyszerre ér kritika bennünket, hogy túl gyorsan csináljuk és hogy túl lassan. Én már mondtam az elején, ahhoz, hogy egy jogszabály december 29-én megjelenik, és hat végrehajtási rendelet elkészül az első félévben, ennél nem tudtunk gyorsabban dolgozni, és viszont nem lehetett lassabban sem, mert a támogatásokat vizsgáló iroda gyakorlatilag, ha az, amit ő mond és az NFM ezt érvényesíti, akkor ez a támogatás nem tud működni egyáltalán.

A pályázati forrásokhoz hozzájárulásról volt szintén, hogy milyen nehézkes és milyen későn kapják meg a szervezetek azokat a forrásokat, amelyeket, ebben a rendszerben pont azért, mert nagyon egyszerű, nagyon világos, egy félre hat órára kell elszámolni, ezért képesek leszünk arra, hogy mondjuk akár egy januári bért február 10-ig megküldjünk a cégeknek, azaz ne kelljen likviditási problémák miatt bankkölcsönökhöz folyamodniuk. Tehát egy egyszerű támogatási rendszert vezettünk be, éppen azért, hogy ne legyenek likviditási problémák. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még egy bejelentenivalóm maradt, hogy Tasnádi Sándor, a MÁÉSZ elnöke sajnos baleset miatt nem tudott eljönni a mai albizottsági ülésre, de egy részletes levelet írt, amelyben megküldte a véleményét a rendelettervezettel kapcsolatban, és ezt minden érintett számára hozzáférhetővé fogjuk tenni haladéktalanul.

Nagyon szépen köszönöm fősztályvezető úrnak a beszámolóját és a kérdésekre adott részletes válaszát, és minden különösebb átvezetés nélkül felkérném Pósfai Gábor főigazgató urat, hogy vegye át a szót. Annál is inkább, mert nagyon értékes tapasztalatok állnak már a rendelkezésükre arra, hogy az új komplex minősítési rendszer milyen hatást gyakorolt az érintettekre, és én azért kértem fel őt, hogy jöjjön el, hogy be tudjon számolni arról, hogy milyen tapasztalatok vannak, hiszen hozzám nagyon sok visszajelzés érkezik, amelyek között, hogy úgy mondjam, sokféle vélemény polarizálódik. Ezért szeretném, hogyha az albizottság a főigazgató urat meg tudná hallgatni azzal kapcsolatban, hogyők hogyan látják a rendszer eddigi működését, és mit terveznek a jövőben változtatást.

Tájékoztató a megváltozott munkaképességűek egészségügyi felülvizsgálatáról, a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal új komplex minősítési rendszer tapasztalatairól

Arra kérem a főigazgató urat, hogy az expozét 8-10 percben tegye meg, hogy utána a kérdésekre is jusson lehetőség.

DR. PÓSFAI GÁBOR főigazgató (Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Bizottság! Hoztam néhány anyagot, ki is osztottam. Hadd kezdjem azzal, hogy nagy megtiszteltetés számunkra, hogy beszámolhatunk a komplex minősítés rendszerének első tapasztalatairól. Kiosztásra került elvileg a hivatalunk legfrissebb, még nem végleges formában lévő statisztikai jelentése, és a korábbi összehasonlításképpen a 2010-es statisztikai jelentés. A jelen bevezetésben viszont a 2012-es, tehát a még folyamatban lévő év eredményeiről is szólnék pár szót, ezek nincsenek

benne a tavalyi statisztikai jelentésben, azonban az előadás diáit is lefizve kiosztottuk, úgyhogy amennyiben itt a technikai háttér nem működik, akkor is be tudjuk mutatni. *(Előadását power pointos vetítéssel kíséri.)*

Előjáróban azt szeretném még elmondani, hogy ez a komplex minősítés a 2008 óta meglévő komplex minősítési rendszer szerves folytatása. Azóta, ahogy itt az ábrákon is látható, megindult a rehabilitációs járadék rendszere, és azóta vannak a rokkantnak minősített ellátásra jogosultakon kívül rehabilitációs járadékra jogosultak is. tulajdonképpen az elmúlt négy év tapasztalatait felhasználva készült ez az új rendszer, amelyik értelemszerűen a munkaerő-piaci viszonyokra is és a népegészségügyi vonatkozásokra is reagál, azonban ezekbe most időhiány miatt nem megyek bele.

Az új minősítési rendszer kategóriáit megpróbáltam a lehető legegyszerűbben összefoglalni ebben a következő táblázatban, amelyik talán így a kívülálló számára is érthetőbb és világosabb lesz, mint a korábbi kategóriarendszer, hiszen A kategória, aki nem minősül megváltozott munkaképességűnek és E kategória, aki pedig saját maga ellátására sem képes vagy csak segítséggel.

A minősítési rendszer átalakítása nemzetközi híri szakemberek bevonásával és az érintett szervezetekkel történt egyeztetésekkel több mint egy féléves jogszabály-elfőkészítési munka eredményeképpen született meg idén februárra, és azóta ennek az új rendszernek a használatával a következő adatokat találtuk.

Az új igénybejelentések alapján az új minősítési rendszer első öt hónapjában végzett vizsgálatok eredményei azt mutatják, hogy az új igénylést benyújtóknak körülbelül egynegyede minősült nem megváltozott munkaképességűnek, A kategóriába kerülnek. Ez nagyjából megfelel a korábbi évek adatainak, és látható, hogy az 51 és 60 százalék közötti egészségi állapottal rendelkező, tehát, akik korábban csak rendszeres szociális járadékra lettek volna jogosultak, azok között körülbelül fele-fele arányban oszlik meg a rehabilitálhatók és a nem rehabilitálhatók aránya.

A 31 és 50 százalék közötti egészségi állapottal rendelkezők, nagyjából megfelelnek a korábbi hármask csoportú rokkantnak, között már nyilván alacsonyabb az aránya azoknak, akik rehabilitálhatók, de azért itt is már az új jelentkezők között magasabb volt a rehabilitációnak minősíthetők aránya, mint a korábbi rehabilitációs járadékra minősítetteké. És hát természetesen továbbra is megvannak 30 százalék alatti egészségi kategóriába tartozók, tehát a B, amelyik megfelel nagyjából a korábbi kettes csoportú rokkantnak, és az E, amelyik szintén nagyjából megfelel a korábbi egyes csoportú rokkantnak, az arányukban is nagyon hasonló adatok mutatkoznak meg.

Sok érdeklődés volt azzal kapcsolatban, hogy a felülvizsgálatok során mennyire kerülnek visszaminősítésre azok, akik korábban valamilyen ellátásra voltak jogosultak. Ez az ábra azt mutatja, hogy akik korábban ellátásra jogosultak voltak, azok közül mindössze 12 százalék az, aki most erre az ellátásra nem lesz jogosult a továbbiakban. Kétségtelen, hogy elég sokan vannak, akik rehabilitálhatónak minősülnek, ugye a B1 és a C1 kategória képviseli a rehabilitálhatónak minősítetteket, de természetesen továbbra is nagyon magas azoknak az aránya a soros felülvizsgálatok során, akik nem rehabilitálható minősítést, tehát B2, illetve C2 minősítést kapnak, és a minősítésben ott vannak a D és az E kategóriára minősítettek is.

Talán egy kicsit izgalmasabb az az ábra, ami az 50 és 79 százalék közötti minősítéssel leszázalékoltakat mutatja. Tehát azok, akiknek korábban úgynevezett hármask csoportú rokkantminősítése volt vagy rehabilitációs járadék minősítése volt, ugye a rehabilitációs járadék minősítéssel rendelkezőket nem érinti a rendszer, nekik kifut a korábbi ellátási rendszerük, a hármask csoportú rokkantak felülvizsgálata pedig azt mutatja, hogy mindössze 7,2 százalék minősült nem rokkantnak a felülvizsgálatok során, egy olyan 24 százalék minősült alacsonyabb egészségkárosodással, tehát magasabb egészségi állapottal bírónak, és a döntő többsége ugyanabba a kategóriába került. Igaz, hogy vannak közöttük rehabilitálhatónak minősítettek, és

ugyanakkor 43,5 százalékuk pedig nem rehabilitálhatónak minősült a vizsgáltaknak. De mint jól látható az ábrából, 8,7 százalék B és 1 százalék pedig E kategóriába, tehát súlyosabb egészségkárosodási kategóriába került, ami azt mutatja, hogy a felülvizsgálatoknak ez is lehet az egyik eredménye, hogy sajnos rosszabbodást találunk az egészségi állapotban. Hogyha pedig megnézzük az összesített adatokat, tehát, amelyben az új és a soros felülvizsgálatok alapján meghatározott egészségi állapotokat tüntettük föl, akkor az látható, hogy az idei első féléves vagy hát előt hónapos összesített statisztikai adatok sok szempontból nagyon komoly hasonlóságot mutatnak a tavalyi adatokhoz. A nem ellátásra jogosultak aránya szinte hajszal pontosan ugyanakkora, és azok, akiknek a tavalyi év során a rendszer szociális járadékra való jogosultságát állapította meg a bizottság, a komplex minősítés, azoknak az összesített aránya most is ugyanakkora, csak benne megjelent a rehabilitálhatónak minősítettek, tehát a B1 kategória, ami korábban nem volt lehetséges, holott nyilvánvalóan itt vannak a legnagyobb rehabilitálhatósági potenciálok.

A hármas csoportú rokkantak, illetve rehabilitációs járadékra jogosultak összesített aránya szintén nagyjából megfelel az idei első féléves arányoknak, természetesen itt is egy kicsit magasabb a rehabilitációs ellátásra jogosultaknak minősítettek, és az úgynevezett B, és E kategória, tehát a korábban egyes és kettes csoportú rokkantak aránya lényegében változatlan maradt.

Én azt gondolom, hogy ezek a számok azt mutatják, hogy szó sincs arról, hogy itt most nagy arányú visszaminősítések történének. Igazából nem is igazolják a számok, hogy szigorúbb lenne a rendszer. Azt viszont egyértelműen ki lehet jelenteni, hogy reményeink szerint azzal az új típusú komplex foglalkoztatás-központú rehabilitációs rendszerrel, amelynek az intézményi hátterét is megteremtik a rehabilitációs szakigazgatási szervek, több megváltozott munkaképességű munkavállalót fog tudni visszavezetni a munka világába ez az új rendszer, és ehhez az új minősítési kategóriák a megfelelő szakmai hátteret megteremtik.

A minősítési kategóriák összeállításánál és magánál a komplex minősítésnél azonban csak ezek a szakmai szempontok érvényesülnek, minden olyan híresztelés, amely itt valamifajta politikai elvárást sejt a minősítés rendszerében, az cáfolható. Nincsenek olyan politikai elvárások, amiket a szakmai elvárások fölé helyeznénk, hanem azokat a szakmai szempontokat érvényesítjük, amelyeket az előkészítő munkacsoportok, illetve tanácsadók javaslatai alapján a jogszabályban lefektettünk. Amennyiben kérdés van, készséggel válaszolok.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Először megadom a szót az ellenzék oldaláról Bertha Szilviának, ha kéri. Nem kéri. Kormányoldalról sincs hozzászólás, akkor néhány mondatot én szeretnék mondani, miért a vendégeinknek átadjuk a szót.

Kérdések

Főigazgató úr, miután a Széll Kálmán-terv három év 217 milliárdos forráskivonást irányozott elő, azért jogos volt az a felvetés, hogy esetleg nincs olyan nyomás a felülvizsgáló csoportokon, amely abba az irányba viszi a folyamatokat, hogy rehabilitálhatóvá nyilvánítanak több embert. Tehát én nagyon köszönöm, hogy kitért arra, és számokkal mutatta be ennek a megvalósulását, azt gondolom, hogy nagyon fontos, hogy beszéljünk ezekről a kérdésekről, hiszen a kormányoldalról megfogalmazott elvárások egyértelműen másfajta sejtetéseket tettek lehetővé. Szeretném kérdezni ugyanakkor, hogyha vannak olyan rokkantak, akik nem tartják elfogadhatónak azt, amilyen minősítést kapnak, ők milyen jogorvoslati lehetőséggel tudnak élni. Illetve csak van itt tízezer ember, aki nem tudott elmenni felülvizsgálatra. Ővelük konkrétan mi lesz? Tehát nekik milyen jövőt képzelt le a hivatal? Illetve van itt egy aktuális kérdés, méghozzá, hogy miért nem lehetett elfogadható az, hogy az első és második megváltozott munkaképességű emberek esetében miért nem lehetett a korábbi

felülvizsgálati eredményeket elfogadni, és miért kellett őket mindenképpen elvinni új felülvizsgálatra abban az esetben, hogyha tartós foglalkoztatásban kívánnak részt venni?

A parlamentben is felszólaltam ezzel kapcsolatban, nem kaptam a miniszter úrtól explicit választ erre a kérdésemre, és nagyon szeretném, hogyha a főigazgató úr kitérne arra, hogy miért volt szükség ennek a bevezetésére. Köszönöm. Átadom a lehetőséget a vendégeink számára.

További kérdések

BALOGH ZOLTÁN (VSZOSZ): Főigazgató úrhoz két kérdésem lenne és egy javaslatom. Az egyik kérdésem, hogy a bizottsági döntéseknél ezt ismerjük, hogy komplex döntések vannak, befolyásoló tényező-e az, hogy munkaviszonnyal rendelkezik a vizsgálatra jelentkező. Ez azért érdekes kérdés, mert a foglalkoztatóknál történt nem reprezentatív felmérés az A kategóriának pont a dupláját mutatja. Tehát úgy tűnik, hogy 25 százalék, azaz minden negyedik ember A kategóriássá, tehát egészségessé válik, a foglalkoztatónál ez jelentős létszámcsökkenésre vezet. Ennek az elterjedése még drámaibb, a vizsgálat előtt a munkaviszonyát megszünteti a vizsgálatra jelentkező.

A másik kérdésem, hogy a B2 és C2, elnézést kérek, hogy ilyen szakmai szavakat használok, de akik alkalmazzák, tudják, tehát a B2 és a C2 esetében, ahol nem javasolt a foglalkoztatási rehabilitáció, de munkaviszonya van évek óta az illetőnek, mégpedig olyan, amit szakorvosok garmada hagyott jóvá, mi teszi szükségszerűvé, hogy a B2-nél és a C2-nél a komplex bizottság nem teszi indokolttá, nem javasolja a foglalkoztatást. Az egyik esetben egészségessé válik minden negyedik ember, a B2-es és a C2-es esetében nincs rehabilitációs javaslat.

Számos észrevétel érkezik, gyanítom, nemcsak én vagyok így, az első fokon eljáró bizottságok munkamódszerére, munkastílusára, valamit tenni kellene vele. Rém kellemetlen, amikor orvos azt mondja, hogy ő akkor ezt abbahagyja, nem megy bizottság elé. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Tessék!

DR. OZVÁRI LUKÁCS ÁDÁM (Motiváció Alapítvány): Köszönöm szépen. Többször felveődött itt már a kérdések között is, hogy valószínűleg az új bértámogatás, illetve akkreditációs rendszer okán korábbi első-második csoportú rokkantak is felülvizsgálatra fognak jelentkezni. Az én kérdésem az, hogy a szakigazgatási szerv, illetve a szakértők miként győzik, és miként fogják győzni a felülvizsgálatokat. Nyilván vannak az új igények, ehhez járulnak a soros felülvizsgálatok, ehhez a 2011. évi CXCI. törvényben előírt soron kívüli felülvizsgálatok, hogyha ehhez még újabb felülvizsgálatok járulnak az első-második csoportú rokkantak köréből, lesz-e elég erőforrása a szakigazgatási szervnek arra, hogy szakértői bizottságok felülvizsgálják ezeket a személyeket?

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még egy kötelességem maradt, utána megadom a szót főigazgató úrnak. Az Összefogás a korhatár alatti rokkantak emberi jogaiért csoport megküldte az észrevételeit a komplex minősítési rendszerrel kapcsolatban. Én ezt a levelet mindenki számára hozzáférhetővé fogom tenni.

DR. PÓSFAL GÁBOR főigazgató (Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal): Köszönöm szépen. Az elnök asszony első kérdése, amelyik konkrétan nekem szólt, most a Széll Kálmán-tervvel kapcsolatos észrevételre nem reagálnék, hanem az elsőkérdésre, hogy mi a jogorvoslati lehetőség, hogyha nem fogadja el a rokkant a minősítést. Itt ezt egyértelműen szabályozza a jogszabály, hogy amennyiben az első fokon eljáró hatóságnak mai naptól, ugye

ez a rehabilitációs szakigazgatási szerveknek a határozatát jelenti, mert nem fogadja el az ügyfél, akkor ez ellen fellebbezést nyújthat be, és ezt másodfokon az NRSZH fogja elbírálni az új eljárási rend szerint. A másodfokú döntésnél egy újabb komplex szakértői bizottság ül össze, tehát másik szakértők vizsgálják ki az ügyet, és ennek a másodfokú bizottságnak a szakvéleménye alapján születik meg a másodfokú jogerős határozat. Amennyiben ezt vitatja az ügyfél, akkor viszont bírósághoz fordulhat, tehát ez a lehetőség továbbra is fennáll. Ez elég gyakori is, amikor pedig a munkaügyi bíróság igazságügyi szakértők bevonásával folytatja az eljárást, és az ő szakvéleményük alapján hoz végül is döntést arról, hogy megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak a hatósági döntés vagy sem.

Az eddigi gyakorlat ezen a ponton meglehetősen bizonytalan kimenetű volt, ugyanis az igazságügyi orvosszakértők eddig sokféle minősítési szempontrendszerrel vettek figyelembe, rájuk nézve ugyanis semmilyen kötelezettséget nem jelentett az a szakmai szabályrendszer, ami alapján a komplex minősítést a hatósági eljárás során a bizottságok lefolytatták.

Ez idén februártól megváltozott, ez a helyzet, a 2012-es miniszteri rendelet megjelenésével, mert most már jogszabályi formában, egységes szabályok szerint kell a minősítést az igazságügyi orvosszakértőknek is elvégezniük. Tehát ettől azt reméljük, hogy valóban csak azok az esetek fognak eltérő eredményre vezetni a jövőben, amikor valamit nem vettek figyelembe a hatósági eljárás során az orvosszakértők, de azért az esetek döntő többségében ugyanazt az álláspontot fogja remélhetőleg a továbbiakban a bírósági eljárás felkért szakértő is megállapítani, mint amit a hatósági eljárás során a komplex bizottság orvosa megállapított.

A második kérdése elnök asszonynak, a tízezer fő volt, aki nem tudott elmenni. Ezt annyiban pontosítanám, hogy a határidőig, márciusig a tízezer fő nem érkezett be a visszajelentkezés, de akkor is jeleztük, hogy aki önhibáján kívül nem tudott visszajelentkezni, attól a hatósági eljárás szabályai szerint igazolási kérelem befogadására van lehetőség. Ezzel elég sokan éltek is, úgyhogy tulajdonképpen összességében alig háromezer olyan, korábban ellátásban részesülő van, aki nem jelentkezett felülvizsgálatra. Tehát csak ez a háromezer fő közel kétszázezerből, akiknek megszűnik az ellátása a jogszabály erejénél fogva.

Hogy az a háromezer milyen összetétel, erről nincsenek adataink, de azért elképzelhető, hogy vannak közöttük olyanok is, akik úgy gondolták, hogy nem érdemes a felülvizsgálatukat kezdeményezni, és ezért nem adtak be felülvizsgálatra vonatkozó kérelmet. A közel kétszázezer érintett túlnyomó többsége beadott kérelmet, és ennek megfelelően továbbra is jogosulttá vált az ellátásra egészen a felülvizsgálatig, illetve annak eredményétől függően, azt követően is.

A korábbi egyes és kettes csoportú rokkant nyugdíjban részesülők, illetve ilyen minősítéssel rendelkezőknek nem kellett felülvizsgálatra jelentkezniük, tehát az ő ellátásuk folyamatosan érvényben maradt. Felülvizsgálatra természetesen sor kerül akkor, hogyha a korábbi minősítése nem végleges minősítés volt. Amennyiben a korábbi minősítés végleges volt, akkor felülvizsgálatra sem kerül sor. A felülvizsgálatot ilyenkor minden esetben a korábbi minősítést megalapozó egészségi állapot indokolta.

Balogh Zoltán elnök úr kérdésére válaszolva, hogy a bizottsági döntéseknél mennyiben befolyásoló tényező, hogyha van munkahelye az érintettnek. A bizottsági döntés ugye most a jogszabály megszületése óta egyértelműen úgy rendelkezik, hogy az egészségi állapotról az orvosszakértő dönt, a rehabilitálhatóság szociális szempontjairól a szociális szakértő, a foglalkoztatás szempontjairól a foglalkozási szakértő. Ez korábban nem volt így deklarálva, most már egyértelműen ezt tartalmazza a jogszabály. Ebből a szempontból természetesen releváns adat, hogy van-e munkahelye, de nem az egészségi állapot megítélése szempontjából, hanem a rehabilitálhatóság szempontjából. Tehát a foglalkozási szakértő természetesen figyelembe veszi a meglévő munkahelyet, az egészségi állapot megítélése szempontjából ez semmilyen befolyásoló tényezőt nem jelent, tehát attól az egészségi

állapotának a mirősítése nem változik senkinek, hogy van vagy nincsen aktuálisan munkahelye.

Azokban az esetekben, amiket elnök úr említett, hogy B2 és C2, tehát rehabilitációra nem javasoltnak mirősítette a komplex bizottság azokat, akiknek pedig egyébként van munkahelye, itt megint csak a jogszabálynak a rendelkezései az irányadóak. A rehabilitációra nem javasolhatóknak meghatározott kritériumok alapján mirősülnek az ügyfelek. Ezek a kritériumok adott esetben rehabilitációra nem javasoltnak mirősíthetnek olyanokat is, akiknek mégis csak sikerült valamilyen formában elhelyezkedniük valamilyen támogatott vagy rehabilitációs foglalkoztatásban. Tőlük nem akarja megvonni senki ezt a lehetőséget, tehát a jogszabály lehetőséget ad arra, hogy ha nem mirősült rehabilitálhatónak, akkor is dolgozhasson a továbbiakban is ebben a formában és járjon érte a támogatás, de egy új jelentkezésetén vagy olyan, akinél a korábbiakban sem sikerült a foglalkoztatást megvalósítani, és a jogszabály alapján úgy ~~únik~~, hogy nem is várható, hogy sikeres lenne a rehabilitációja, ott viszont nem javasoljuk. Tehát nem tiltjuk, de nem javasoljuk a megkezdését azoknál, akik B2, illetve C2 kategóriába kerültek, mert nem várható eredmény a rehabilitációtól, és azt szeretnénk elkerülni, ami korábban rossz tapasztalat volt, hogy olyanok is rehabilitációs ellátásra vagy járadékra jogosultakká váltak, akiknél mindenki tudta, hogy nem lesz esélye a rehabilitációnak. Ezzel együtt elég jelentős költséget hárítottunk a költségvetésre, hiszen a rehabilitáció nem olcsó multság, egy elég költséges szolgáltatás. Tehát annál, akinek nincs esélye a rehabilitációra, annál ez a továbbiakban nem lesz javasolt, és ezért fog B2 vagy C2 kategóriába mirősülni.

Ami a vizsgáló orvosok stílusát illeti, ezzel kapcsolatban azt tudom mondani, hogy amióta 2010-ben én elkezdtem a munkámat az akkor még ORSZI-nak nevezett hivatal élén, akkor a szakszerűség után a második helyen rögtön a legfontosabb szempontnak az empátiát jelöltem meg a kollégák számára. Tudva azt és hangsúlyozva azt, hogy itt nagyon sok tennivalónk van, és biztos vagyok benne, hogy még a mai napig sem sikerült ebben tökéletes eredményt elérni. De hadd hangsúlyozzam, hogy mi a hivatal vezetése részéről egyértelmű kötelezettségként és elvárásként támasztjuk minden kollégával szemben, hogy még azokban az esetekben, amikor nem is tudja esetleg azt a mirősítést adni és nyújtani a megváltozott munkaképességek számára, amit ő szeretne, kelő empátiával és megértéssel forduljon felé, hiszen biztos, hogy problémákkal küzd és megértésre, empátiára szoruló emberről van szó.

A Motiváció Alapítvány részéről feltett kérdésekkel kapcsolatban a korábbi egyes és kettes csoportú rokkantakra vonatkozóan, illetve, hogy hogyan fogja tudni kezelni a terhelést a bizottság, ez volt a kérdés, hogy ezt a jelentős mennyiségű vizsgálatot hogyan fogja tudni, itt nagyon fontos szempont, hogy a megváltozott munkaképességekkel szülő törvény megalkotásánál és annak előkészítésénél egy nagyon fontos szempont volt, hogy ne terhelődjenek túl a komplex mirősítést végző bizottságok, ezért nem tartalmaz a jogszabály olyan határidőt, hogy irreálisan nagy mennyiségű vizsgálatot túlterhelődjenek a bizottságok. Ezért tartalmazza tulajdonképpen nem is a 2013, hanem a 2014-es év végét mint utolsó határidőt azoknak a felülvizsgálatoknak az elvégzésére, ameddig a most visszajelentkezettek felülvizsgálatát el kell végezni, és addig a mi számításaink szerint a meglévő kapacitások alapján ezek a vizsgálatok időzíthetők és elvégezhetőek.

ELNÖK: Ha megoldható, akkor egy nagyon rövid lezárást szeretnék kérni ~~figazgató~~ úrtól, mert lejárt a rendelkezésre álló időnk.

DR. PÓSFAI GÁBOR ~~figazgató~~ (Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal): Jó, azt hiszem, nagyjából minden kérdésre válaszoltam, örülök annak, hogy volt erre lehetőség, és azt tudjuk felajánlani, hogy akit esetleg behatóan érdekel, azoknak készséggel állunk a rendelkezésére további információkkal.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Kérdezem, hogy van-e valakinek bejelentenivalója. *(Nincs jelentkező.)* Akkor elmondom, hogy a következő ülészakban két ülést tervezek, és a szociális bizottság Fogyatékosügyi albizottságával fogok konzultálni Tapolczai képviselőtársammal, hogy hogyan tudnánk ezeket az ügyeket a leghatékonyabban koordinálni. Úgyhogy úgy köszönök el önöktől, hogy ősszel újra találkozunk. Megköszönöm mindannyiuk részvételét és aktivitását. Viszontlátásra.

(Az ülés befejezésének időpontja: 9 óra 35 perc)

Dr. Szél Bernadett
elnök

Jegyzőkönyvvezető: Lajtai Szilvia